یادداشت

تأثیر برداشتن تحریم‌ها بر حوزه مواد مخدر

عباس دیلمی‌زاده

● با توجه به اتفاقات چندماه گذشته و دریچه‌های امیدی که برای برداشته‌شدن تحریم‌ها از سوی طرف‌های مذاکره‌کننده ایجاد شده است، این سوال پیش می‌آید که آیا لغو تحریم‌ها تأثیری در مصرف موادمخدر در ایران خواهد داشت؟ به نظر می‌رسد پژوهشگران بتوانند پیش‌بینی‌هایی انجام دهند و با پاسخی دقیق و هوشمندانه که مبتنی بر یافته‌های علمی و پژوهشی است از بروز انواع مختلف مشکلات و آسیب‌های اجتماعی که در آینده ممکن است تحت تأثیر شرایط اقتصادی و اجتماعی برداشته‌شدن تحریم‌ها به وجود آید، پیشگیری کنند.

ممکن است طرح این مسئله که برداشته‌شدن تحریم‌ها، شیوع و الگوی مصرف را تحت‌تأثیر قرار می‌دهد، عجیب به نظر برسد اما همان‌طور که شواهد علمی معتبر نشان داد الگوی مصرف موادمخدر به‌دلیل تحریم‌های سال‌های اخیر تحت‌تأثیر قرار گرفت؛ می‌توان انتظار داشت برداشته‌شدن تحریم‌ها نیز تأثیر خود را بر شیوع و الگوی مصرف بگذارد. واقعیت این است که هرگونه تغییر ناگهانی وضعیت اقتصادی می‌تواند با خود تغییراتی در سیستم‌های اجتماعی و در نهایت موارد مربوط به آسیب‌های اجتماعی را به داشته باشد. با مدل تفکر سیستمی که به موضوعات سیستم‌های اجتماعی و اقتصادی می‌پردازد پیش‌بینی این موضوع چندان سخت و مشکل نخواهد بود.

در اینجا قصد ندارم در رابطه با کاهش یا افزایش قیمت ارز و تأثیر آن در قیمت مواد وارداتی یا پیش‌سازهای مواد محرک که منجر به تغییر قیمت تمام‌شده موادمخدر و محرک می‌شود، بحث کنم یا پیش‌بینی‌هایم را در رابطه با تغییر قیمت موادمخدر بیان و تحلیل کنم بلکه می‌خواهم به رابطه بین توسعه اقتصادی و افزایش اعتیاد در کشور بپردازم و امیدوارم که در فرصتی دیگر به این موضوع پرداخته و با پیش‌بینی قیمت مواد تأثیرات آن را در تغییر الگوی مصرف طرح کنم.

فعالان عرصه اقتصادی بر این باور هستند که با ازبین‌رفتن تحریم‌ها، رشد چشمگیری در صنایع سبک و سنگین کشور به‌وجود خواهد آمد و موج ناگهانی سرمایه‌گذاری در صنایع به‌خصوص صنایع زیربنایی را شاهد خواهیم بود. با ازبین‌رفتن تحریم‌ها، فعالان حوزه اقتصادی چه در بخش دولتی و چه در بخش خصوصی تلاش خواهند کرد زمان ازدست‌رفته در سال‌های گذشته را جبران کرده و برنامه‌های توسعه‌ای خود را با سرعت هر چه‌بیشتر در کشور اجرا کنند. سرعت در اجرای پروژه‌های صنعتی معنای یکسانی برای فعالان اقتصادی و اجتماعی ندارد. فعالان اقتصادی آن را شکوفایی اقتصادی معنا می‌کنند اما فعالان اجتماعی از توسعه اقتصادی بدون توجه به توسعه اجتماعی نگران بوده و از عواقب چنین سرعتی بیم دارند.

برای اجرای هر پروژه بزرگ صنعتی به‌خصوص در حوزه‌های نفتی زیرساخت‌های اجتماعی و رفاهی برای کارگران و کارمندان مجری پروژه نیاز است که فراهم‌کردن این زیرساخت‌ها به‌دلیل سرعت بالای اجرای پروژه‌ها معمولا نادیده گرفته می‌شود. پروژه‌ها بدون توجه به امکانات رفاهی و نیازهای اجتماعی کارگران کلید می‌خورد و سال‌ها طول خواهد کشید تا صاحبان سرمایه برای این موضوع چاره‌اندیشی کنند، به‌عنوان مثال می‌توان از شرایط سال‌های گذشته در عسلویه نام برد.

توسعه صنایع نیاز به نیروی کار دارد؛ نیروی کاری که فارغ از نیازهای اجتماعی، روانی، عاطفی و رفاهی به دور از خانواده مجبور به اجرای پروژه‌های طولانی‌مدت در مناطق دوردست کشور است. تجربه چند دهه کارکردن در حوزه اعتیاد نشان از آن دارد که همین کارگران کاندیداهای اصلی ورود به چرخه مصرف موادمخدر و بخشی از آنها آماده تغییر به الگوهای پرخطر مصرف موادمخدر خواهند بود.

واقعیت این است که بیشتر این کارگران که در شرایط سخت و طاقت‌فرسا مجبور هستند مدت زمانی طولانی کار کنند، بخشی از نیازهای جسمی، روانی و عاطفی خود را با مصرف موادمخدر تأمین می‌کنند. آنها مواد مصرف می‌کنند تا بتوانند کار کنند و کار می‌کنند تا بتوانند مواد مصرف کنند و به توسعه صنایع کمک کنند اما در نهایت زمانی که بازدهی خود را از دست می‌دهند، از پروژه اخراج شده و الگوهای مصرف آنها به سمت مدل‌های پرخطر خواهد رفت. با چنین شرایطی پیش‌بینی افزایش اعتیاد در سال‌های آینده و افزایش نرخ شیوع اعتیاد در محیط‌های صنعتی چندان دور از انتظار نیست. وضعیت صنایع کوچک و محیط‌های دیگر هم چندان متفاوت نخواهد بود که می‌توان در فرصتی دیگر به تحلیل وضعیت آن پرداخت.

به نظر می‌رسد، اگر از امروز فعالان اجتماعی حوزه کاهش تقاضا به‌خصوص متخصصان حوزه‌های پیشگیری و کاهش آسیب، برنامه‌ریزی خود را آغاز کنند شاید بتوان امیدوار بود که بعد از لغو تحریم‌ها و افزایش ناگهانی اجرای پروژه‌های صنعتی در کشور از افزایش یک‌باره ورود افراد به چرخه مصرف یا افزایش آسیب در محیط‌های کارگری جلوگیری کنیم. شاید بتوان با درایت و مدیریت مناسب تدبیری اندیشید که خسارات وارده به کارگران و کارمندان پروژه‌ها کاهش یابد.

وزیر کشور خبر داد

تدوین آیین‌نامه حضور زنان در ورزشگاه‌ها

عکس: امیر جدیدی، شرق

شرق: وزیر کشور در نشست خبری روز گذشته خود گزارشی از عملکرد ۲۰ ماهه وزارت کشور در حوزه‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی ارائه کرد.

عبدالرضا رحمانی‌فضلی در پاسخ به سؤالی مبنی‌بر اینکه آیا وزارت کشور در رابطه با ورود بانوان به ورزشگاه‌ها برنامه‌ای در دستور کار دارد، گفت: ما به‌دلایل اخلاقی، اجتماعی و همچنین امکانات موجود، فرصت حضور بانوان در اماکن ورزشی را نداشتیم و در سال گذشته نیز مسئله ورود بانوان به ورزشگاه‌ها به یک مسئله حقوقی تبدیل شد و وزارت کشور و وزارت ورزش‌وجوانان جلساتی درباره آن برگزار کردند.

وزیر کشور گفت: براساس این جلسات مقرر شد کارشناسان وزارت کشور آیین‌نامه‌ای را بنویسند تا نحوه حضور و فعالیت بانوان در اماکن ورزشی را بررسی کنند و ما این مسئله را در شورای‌امنیت کشور و نهادهای دیگر پیگیری می‌کنیم. درحال‌حاضر این آیین‌نامه در حال اتمام است و پس از اینکه به نتیجه رسید، ان‌شاءالله اعلام خواهد شد. رحمانی‌فضلی در بخش دیگری از صحبت‌های خود به موضوع اسیدپاشی اصفهان اشاره کرد و گفت: بررسی اسیدپاشی اصفهان توسط کمیته‌ای که برای رسیدگی به این موضوع تشکیل شد، ادامه دارد و با توجه به اینکه رئیس‌جمهوری و دستگاه امنیتی کشور تأکید بسیاری در پیگیری این موضوع دارند، این کمیته کار خود را تا شناسایی و معرفی مسببان این حادثه ادامه خواهد داد و قطعا متخلفان به دست قانون سپرده خواهند شد.

وی با بیان اینکه در دولت دهم هیچ فرماندار خانمی حضور نداشته، گفت: در دولت تدبیر و امید، تابه‌حال چهار خانم به‌عنوان فرماندار تعیین شدند و هفت بخشدار خانم نیز در دولت یازدهم تا این لحظه تعیین شده‌اند. وزیر کشور درخصوص اقدامات این وزارتخانه درباره اتباع بیگانه نیز گفت: در حوزه اتباع بیگانه، در ۲۰ ماهه فعالیت وزارت کشور، حدود ۹۰۰هزار نفر از افاغنه به کشور خود بازگردانده شدند و در بحث ساماندهی، آموزش و بیمه این افراد فعالیت‌های مؤثری صورت گرفته است.

آمادگی وزارت کشور برای صدور ۲۰ میلیون کارت ملی هوشمند

رحمانی‌فضلی افزود: در سال ۹۳ در حوزه ثبت‌احوال صدور کارت‌ملی هوشمند را پیگیری کردیم و در حال حاضر آمادگی صدور ۲۰ میلیون کارت‌ملی هوشمند را داریم که قطعا این موضوع تحول عظیمی در خدمت‌رسانی به مردم کشور خواهد بود.

کاهش ۶/۵ درصدی نرخ ازدواج و افزایش ۵/۳ درصدی نرخ طلاق در سال گذشته

وی درخصوص آمارهای ولادت و فوت در سال ۹۳ نیز گفت: یک‌میلیون‌و ۳۳۴هزارو ۳۵۹ ولادت در سال ۹۳ به ثبت رسید که نسبت به سال قبل ۴/۲درصد افزایش داشته است. همچنین ۴۴۶هزارو ۲۹۳ فوت در سال ۹۳ به ثبت رسیده است. در سال ۹۳ با ثبت ۷۲۴هزارو ۳۴۵ ازدواج، متأسفانه نسبت به سال قبل شاهد کاهش ۶/۵ درصدی بوده‌ایم. در این سال ۱۶۳هزارو ۵۷۲ طلاق نیز به ثبت رسیده که ۵/۳ درصد نسبت به سال قبل افزایش داشته است.

> **رحمانی‌فضلی به موضوع اسیدپاشی اصفهان اشاره کرد و گفت: بررسی اسیدپاشی اصفهان توسط کمیته‌ای که برای رسیدگی به این موضوع تشکیل شد، ادامه دارد و با توجه به اینکه رئیس‌جمهوری و دستگاه امنیتی کشور تأکید بسیاری در پیگیری این موضوع دارند، این کمیته کار خود را تا شناسایی و معرفی مسببان این حادثه ادامه خواهد داد و قطعا متخلفان به دست قانون سپرده خواهند شد**

وی تأکید کرد: در گذشته یکی از ضعف‌های موجود در بحث آسیب‌های اجتماعی، عدم رصد مستمر آسیب‌های اجتماعی بود که با ایجاد مرکزی تحت‌عنوان مرکز مطالعات و رصد مسائل اجتماعی در وزارت کشور، امیدواریم این ضعف مرتفع شود و بتوانیم راه‌حل‌های مناسبی برای آسیب‌های اجتماعی ارائه کنیم. رحمانی‌فضلی ادامه داد: در حوزه شهری نیز چندین‌لایحه تنظیم و به دولت ارسال شده است تا پس از تکمیل بررسی‌ها، برای تصویب به مجلس شورای اسلامی تقدیم شود. در تنظیم این لایحه‌ها بحث مدیریت جامع شهری، درآمدهای پایدار، انتخاب شهرداران و نمایندگان شوراهای اسلامی شهر و روستا و شناسایی آسیب‌های شهری مورد بررسی قرار گرفته و در قالب راهکارهای مناسب، این لوایح تنظیم شده است که امیدواریم با تصویب و اجرای آنها کمک مؤثری در حوزه امور شهری به تمامی استان‌ها صورت گیرد.

در ادامه این نشست، وزیر کشور در پاسخ به این سؤال که طرح ساماندهی اتباع خارجی در چه مرحله‌ای قرار گرفته است، گفت: قطعا درخصوص اتباع خارجی و مسائل امنیتی ناشی از این موضوع نگاه ویژه‌ای داریم. با توجه به اینکه بیشترین اتباع خارجی از کشور افغانستان در ایران حضور دارند، تعاملات و رایزنی‌های گسترده‌ای را انجام داده‌ایم.

وی ادامه داد: در کشورمان دسته‌ای از این افاغنه به صورت قانونی مجوز دارند و فعالیت‌ها و مشخصات آنها روشن است. با این دسته هیچ مشکلی نداریم و در حوزه‌های مختلف آموزشی و درمانی به آنها کمک می‌کنیم؛ اما بخشی به‌صورت غیرقانونی در کشور حضور دارند که طی ۲۰ ماه گذشته حدود ۹۰۰هزار نفر از افاغنه به کشور خود بازگردانده شدند؛ ولی متأسفانه به دلیل شرایط کشور افغانستان اعمال قدرت مناسبی برای ورود این اتباع به کشور ایران وجود ندارد. برهمین‌اساس رایزنی‌هایی با کشور افغانستان انجام شده که این کشور شش‌ماه برای تمدید رسیدگی به این موضوع از کشورمان درخواست کرده؛ اما همچنان این مسئله به عنوان یک معضل باقی مانده است.

وی تأکید کرد: طرح ساماندهی جدید را تنظیم و در شورای‌امنیت ملی مطرح کرده‌ایم. در این طرح شرایط سخت‌گیرانه‌تری اعمال خواهد شد و اتباع کشور افغانستان تنها می‌توانند در مناطق مشخص‌شده‌ای مستقر شوند تا ساماندهی مناسب‌تری درخصوص آنها انجام شود. بی‌شک این مسئله به لحاظ امنیتی بسیار حائزاهمیت است و ما نیز درخصوص آن نگاه ویژه‌ای داریم، ولی شرایط کشور افغانستان را در نظر می‌گیریم.

رحمانی‌فضلی درباره بحث ریزگردها و مقابله با زمین‌خواری و کوه‌خواری که در آخرین دیدار مقام‌معظم‌رهبری با مسئولان زیست‌محیطی کشور عنوان شد نیز گفت: تأکید کرده‌ایم استانداران در مناطق مختلف کشور درخصوص بحث ریزگردها با برگزاری جلساتی با مسئولان سازمان محیط‌زیست، وزارت جهاد کشاورزی و وزارت نیرو، وظایفی که برای آنها مشخص می‌شود را به صورت جدی پیگیری کنند.

وزیر کشور همچنین درباره بحث زمین‌خواری هم اظهار کرد: از اوایل سال ۹۳ این موضوع به صورت جدی مورد پیگیری قرار گرفت و در استان‌ها، ستادهایی برای مقابله با زمین‌خواری تشکیل شد. درحال‌حاضر نیز میزان حکم‌هایی که دراین‌خصوص صادر شده و تخریب‌های انجام شده رقم بسیار بالایی است. قطعا تلاش ما این است که در مرحله اول از تغییر کاربری‌ها جلوگیری کنیم و نیاز به تخریب در این حجم گسترده نباشد؛ اما قطعا با تخلفات در این حوزه، برخورد قاطعی خواهیم داشت.

خبر

معاون رئیس‌جمهور در امور زنان و خانواده

رایزنی‌ها برای افزایش حضور زنان در مجلس صورت گرفته است

● **ایلنا:** معاون رئیس‌جمهور در امور زنان و خانواده با اشاره به اینکه رایزنی‌های لازم برای افزایش حضور زنان در مجلس‌شورای‌اسلامی انجام شده است، گفت: تلاش می‌کنیم تا تدابیر لازم برای افزایش حضور زنان در مجلس در سیاست‌های کلی انتخابات گنجانده شده و پیش از انتخابات امسال ابلاغ شود.

شهیندخت مولاوردی در مورد فعالیت‌های معاونت امور زنان و خانواده ریاست‌جمهوری برای افزایش حضور زنان در مجلس‌شورای‌اسلامی اظهار کرد: درحال‌حاضر سیاست‌های کلی انتخابات در مجمع‌تشخیص‌مصلحت‌نظام درحال بررسی است. ما هم نظرات خود را ارائه داده‌ایم و درخواست کرده‌ایم تدابیر لازم در این سیاست‌ها، برای افزایش حضور زنان در مجلس و شوراهای اسلامی شهر و روستا در نظر گرفته شود.

وی در پاسخ به اینکه آیا ابلاغ این سیاست‌ها با توجه به زمان کمی که تا انتخابات مجلس باقی مانده است، پیش از انتخابات امسال صورت خواهد گرفت؟ گفت: مجمع‌تشخیص‌مصلحت‌نظام اصرار دارد سیاست‌های کلی انتخابات، پیش از انتخابات مجلس‌شورای‌اسلامی تصویب و ابلاغ شود، ما هم قطعا پیگیر هستیم تا به این موضوع رسیدگی شود و رایزنی‌های لازم را نیز دراین‌باره انجام داده‌ایم.

کاهش ساعت کاری زنان با شرایط خاص در دستور کار است

معاون رئیس‌جمهور در ادامه در ارتباط با اخبار منتشرشده در مورد تلاش معاونت امور زنان و خانواده در ارتباط با کاهش ساعت کاری زنان گفت: این خبر متاسفانه به‌صورت ناقص انتشار یافته و منظور من تلاش برای کاهش ساعات کاری زنان با شرایط خاص بوده است، چراکه ما با کاهش ساعت کاری زنان به‌طورکلی مخالفیم.

وی توضیح داد: لایحه کاهش ساعات کاری زنان دارای شرایط خاص، یعنی زنانی که کودک معلول، کودک زیر هفت سال و همسر معلول دارند یا همسرشان بیماری صعب‌العلاج دارد در دولت پیش مطرح شد و اکنون نیز در دستور کار ما قرار دارد.

حسین قندی به کُما رفت

وخامت حال سلطان تیتر ایران

ایرنا: همسر حسین قندی از وخامت حال عمومی این استاد رشته علوم ارتباطات خبر داد و گفت: بیماری قبلی وی تشدید شده است. همسر قندی روز دوشنبه با تأیید تشدید وخامت وضعیت عمومی این استاد روزنامه‌نگاری به این جمله بسنده کرد و گفت: هم اکنون در وضعیتی نیستم که بتوانم مصاحبه کنم. وی افزود: بیماری قبلی قندی (که از چهارسال پیش آغاز شده) تشدید شده و درحال حاضر وضعیت خوبی ندارد.

استاد حسین قندی از چهارسال پیش از مشکلات جسمانی رنج می‌برد که طی روزهای گذشته بیماری وی تشدید شده است.

حسین قندی متولد اسفند ۱۳۳۰ در سبزوار و فارغ‌التحصیل کارشناسی ارشد مدیریت بین‌الملل از آمریکاست که از اوایل دهه ۵۰ تا اوایل دهه۹۰ قریب به ۴۰ سال فعالیت و تدریس روزنامه‌نگاری را در کارنامه خود دارد. وی علاوه بر سال‌ها تدریس علوم ارتباطات در دانشگاه علامه‌طباطبایی و آموزش صدها خبرنگار و روزنامه‌نگار شاغل در روابط عمومی‌ها و رسانه‌های کشور، در حوزه خبر جراید کثیرالانتشار نظیر کیهان، ابرار، اخبار، انتخاب و جام‌جم هم مسئولیت داشته و به‌خاطر تسلط و نوآوری‌های ویژه در این زمینه به «سلطان تیتر» شهرت پیدا کرد. از استاد حسین قندی تألیفات متعددی چاپ و منتشر شده که کتب تخصصی «روزنامه‌نگاری نوین»، «مقاله‌نویسی در مطبوعات»، «روزنامه‌نگاری تخصصی» و «تخیل در روزنامه‌نگاری» از مهم‌ترین آنهاست.

خبر

وزیر آموزش‌وپرورش خبر داد

صدور مجوز آزمون استخدامی آموزش‌وپرورش

ایسنا: وزیر آموزش‌وپرورش ضمن اعلام این خبر که مجوز استخدام نیروی انسانی به‌صورت شفاهی صادر و زمان آن مشخص شده است، گفت: به‌محض آنکه مجوز به‌صورت کتبی ابلاغ شود، دستورالعمل مربوطه را صادر خواهیم کرد.

علی‌اصغر فانی، درباره آخرین وضعیت برگزاری آزمون استخدامی آموزش‌وپرورش اظهار کرد: مجوز استخدام شفاها داده شده، زمان آن مشخص شده و آزمون را سازمان سنجش و آموزش‌وپرورش مشترکا برگزار می‌کنند.

وی افزود: روز گذشته هم پیگیر بودم تا این مجوز کتبا ابلاغ شود. به مجرد آنکه مجوز کتبا ابلاغ شود، دستورالعمل مربوطه صادر خواهد شد و همه جزئیات در آن مشخص است.

وزیر آموزش‌وپرورش با بیان اینکه برحسب نیاز به نیروی انسانی و با توجه به جنسیت، رشته و جایگاه جغرافیایی در آموزش‌وپرورش، توزیع نیازها را در دستورالعمل اعلام می‌کنیم، گفت: کسانی که پذیرفته می‌شوند باید یک سال در دانشگاه فرهنگیان آموزش معلمی ببینند.